

از گلستان سعدی ببر ورقی

در تقویم رسمی کشور، اول اردیبهشت‌ماه هر سال، «روز سعدی» ابومحمد مُصلِح‌بن‌عبدالله مشهور به سعدی شیرازی شاعر و نویسنده پارسی‌گوی ایرانی، حدود ۵۷۱ تا ۶۰۶ هجری قمری متولد شد.

فردا روز بزرگداشت سعدی است
از گلستان سعدی ببر ورقی

در تقویم رسمی کشور، اول اردیبهشت‌ماه هر سال، 171#& روز سعدی؛ ابومحمد مُصلِح‌بن‌عبدالله مشهور به سعدی شیرازی شاعر و نویسنده پارسی‌گوی ایرانی، حدود ۵۷۱ تا ۶۰۶ هجری قمری متولد شد.

شیخ اجل پس از تحصیل مقدمات علوم از شیراز به بغداد رفت و در مدرسه نظامیه به تکمیل دانش خود پرداخت. او در نظامیه بغداد که مهم‌ترین مرکز علم و دانش آن زمان به حساب می‌آید در درس استادان معروفی چون سهروردی شرکت کرد. سعدی پس از این دوره به حجاز، شام و سوریه رفت و در آخر، راهی سفر حج شد. سعدی در روزگار سلطنت اتابک ابوبکر بن سعد به شیراز بازگشت و در همین ایام دو اثر جاودان بوستان و گلستان را آفرید. با از بین رفتن حکومت سلغریان، سعدی بار دیگر از شیراز خارج شد و به بغداد و حجاز رفت. در بازگشت به شیراز، با آنکه مورد احترام و تکریم بزرگان فارس بود، بنابر مشهور به خلوت پناه برد و مشغول ریاضت شد. سفرهای سعدی تنها جست‌وجوی تنوع، طلب دانش و آگاهی از رسوم و فرهنگ‌های مختلف نبود بلکه هر سفر تجربه‌ای معنوی نیز برای او به شمار می‌آمد. تاریخ درگذشت این بزرگ‌افتخار هر ایرانی را سال‌های ۶۹۰ تا ۶۹۵ نوشته‌اند. مقام معظم رهبری درباره سعدی و آثارش چنین می‌فرماید: 171#& بی‌شک، سعدی یکی از پایه‌های بنای استوار ادب فارسی و محصول شعر و نثر او، تشکیل‌دهنده یکی از برازنده‌ترین اندام‌های پیکره شکوهمند فرهنگ کنونی ماست. امروز می‌توان زیباترین گل‌های اندیشه بشری را در گلستان مصفای نظم و نثر او جست و یافت... شعر و نثر این جهان‌دیده انسان شناس صادق، همواره پیامی را با خود حمل کرده است؛ یا از منبع وحی و گنجینه قرآن و حدیث و یا از پرتو دل و احساس صاف و پاک خود او. شیوه سخن بی‌تکلف و شفاف او نیز امتیاز دیگر این آموزگار بزرگ مردمی و محبت است...«

الان 13 سالی هست که اول اردیبهشت‌ماه هر سال، این روز به این شخصیت ارزنده شعر و ادب اختصاص یافته و هر ساله به همین مناسبت، برنامه‌های ویژه‌ای در تهران، شیراز و سایر شهرهای کشور با حضور متولیان فرهنگی، دست‌اندرکاران و اساتید این حوزه برگزار می‌شود. آنطور که برگزارکنندگان اعلام کرده‌اند، با توجه به ابعاد شخصیت سعدی، قرار است امسال مراسم بزرگداشت این شاعر نامی، با حضور ادیبان برجسته دنیا و سفرا و وزرای فرهنگ کشورهای فارسی‌زبان به صورت بین‌المللی برگزار شود.

کورش کمالی‌سروستانی از برپایی یادروز سعدی با حضور سعدی دوستان و سعدی پژوهان در مرکز اسناد و کتابخانه ملی فارس و چند شهردیگر خبر داد. به گزارش ایسنا کورش کمالی‌سروستانی مدیر مرکز سعدی‌شناسی در آستانه شانزدهمین سال برگزاری یادروز سعدی با اعلام این خبر گفت: خوشبختانه اول اردیبهشت‌ماه که از سال 1376 به نام روز سعدی نامگذاری شده است به یمن خوبی‌ها و زیبایی‌های اندیشه سعدی چون شعر و نامش جهانگیر شده است و همزمان با شیراز در برخی از شهرهای ایران و جهان از جمله تهران، بجنورد، اصفهان، زابل، تبریز، آنکارا، کوالالامپور، دهلی‌نو و... دست‌اندرانش آن را به جشن می‌نشینند و از خوان حکمت و عشق و شورش خوشه‌ها می‌چینند. مدیر مرکز سعدی‌شناسی ادامه داد: 171#& براساس آمار ارائه‌شده در سال 1391، جمعاً 167 عنوان کتاب در شمارگان 287 هزار و 100 نسخه در رابطه با سعدی منتشر شده است.

کل کتاب‌های چاپ اول 87 عنوان در شمارگان 146 هزار و 800 نسخه است که از این تعداد 10 عنوان در شمارگان 32 هزار و 500 نسخه کلیات سعدی، 32 عنوان در شمارگان 53 هزار و 300 نسخه گلستان، 22 عنوان در شمارگان 32 هزار نسخه بوستان، 9 عنوان در شمارگان 13 هزار نسخه غزلیات، دو عنوان در شمارگان دوهزار نسخه قصاید و 12 عنوان در شمارگان 14 هزار نسخه پیرامون سعدی است. کتاب‌های چاپ مجدد نیز 80 عنوان در شمارگان 140 هزار و 300 نسخه است که از این تعداد 9 عنوان در شمارگان 14 هزار نسخه کلیات سعدی، 32 عنوان در شمارگان 55 هزار و 600 نسخه گلستان، 25 عنوان در شمارگان 43 هزار و 350 نسخه بوستان، هشت عنوان در شمارگان 14 هزار و 250 نسخه غزلیات و شش عنوان کتاب در شمارگان 13 هزار و 100 نسخه پیرامون سعدی است.« سعیدرضا بیات دبیر همایش بزرگداشت سعدی گفت: برگزاری پیایی یادروز سعدی فرصت مغتنمی است که بتوان از یک سو داشته‌ها و کاستی‌های این عرصه را در هر سال به قضاوت نشست و از سوی دیگر شعله سعدی‌پژوهی را پرفروغ‌تر کرد. دبیر همایش بزرگداشت سعدی افزود: یکی از این بزرگداشت‌ها در داخل کشور، در دانشگاه فرهنگیان زنجان با حضور استادان، دانشجویان

و چهره‌های فرهیخته این استان برگزار می‌شود.

دبیر این همایش گفت: سعدی یکی از ارکان استوار زبان و ادب فارسی است که جز فردوسی، مولوی و حافظ کس دیگری با او قابل مقایسه نیست. مهم‌ترین ویژگی این شاعر سخنور این است که همه یا بیشتر آثار او یکدست و شاهکار است و اثر سست و ضعیف بسیار کم دارد. مدیرگروه رشته ادبیات دانشگاه فرهنگیان پردیس الزهرا(س) خاطرنشان کرد: به گواهی تاریخ ادبیات، سعدی در غزل، قصیده، مثنوی و نثر فارسی بی‌نظیر است و علاوه بر اینکه استاد حماسه است، هم در ادبیات غنایی و هم در ادب تعلیمی بالاترین مقام را دارد و نه تنها در کشورهای فارسی‌زبان لقب‌های افصح‌المتکلمین و شیخ‌اجل را گرفته بلکه در جهان نیز چهره‌ای آشناست. به گفته وی آثار سعدی بهترین گواه بر این نکته است که او علاوه بر آنکه سخنوری تواناست، یک عالم فرزانه نیز بشمار می‌آید و در علوم دینی، اخلاق، حکمت علمی، عرفان، سیاست و شناخت جامعه صاحب‌نظر است و مسائل مربوط به زندگی انسان را به زبانی فصیح و به شیوه‌ای سهل و ممتنع بیان می‌کند.

به اعتقاد کارشناسان، سعدی در اشعار خود به عالم معنویت، عرفان و فلسفه ورود کرده است و به بیان دردها و مشکلات بشریت و ارائه راه‌حل پرداخته است. تأثیرپذیری شاعران سرزمین‌های دیگر از شعر و نثر سعدی نیز موضوعی است که در پژوهش‌های مختلف به آن پرداخته شده است. افراد اندیشمند و ادیبان بسیاری پیش از سعدی شیرازی ظهور کرده‌اند، اما تأثیر سعدی در عرصه اخلاق و ادبیات ایران و جهان اسلام بیش از همه بوده است. در نظر بسیاری از استادان ادبیات فارسی، در گذشته و حال زیباترین نثر فارسی در بیان مسائل اجتماعی و اخلاقی، کتاب گلستان سعدی است که در عین شیوایی و رسایی، هیچ‌گونه کلام زائدی ندارد. همچنین منظومه بوستان که زاده خیال و جهان آرمانی و مطلوب سعدی است، آکنده از نیکی، ایمان، پاکی و صفاست. از زمانی که خاورشناسان اروپایی با ادبیات مشرق زمین آشنا شده‌اند، با اشتیاق فراوان، به ترجمه این آثار پرداخته‌اند: از جمله این آثار که تاکنون به دست 60 خاورشناس ترجمه شده و حدود 60 بار نیز تجدیدچاپ شده، کتاب گلستان سعدی است. گارسین دتاسی خاورشناس غربی می‌گوید: سعدی از مهم‌ترین نویسندگان ایرانی است که نزد عموم مردم اروپا شهرت دارد. همچنین برخی از نویسندگان اروپایی که آثار سعدی را ترجمه کرده‌اند، هرکدام خواسته یا ناخواسته از این آثار تأثیر پذیرفته و داستان‌هایی شبیه به آن پدید آورده‌اند.